

Došlo 26. XI. 1930

10 250

Roman

Poštnina plačana v gotovini prilog.

Številka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din,
1/2 leta 20 Din, 1/2 leta 40 Din,
vse leto 80 Din. — Račun
poštne hranilnice v Ljubljani
štev. 15.393. — Doplat: „Ro-
man“, Ljubljana, Breg 10-12

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah / Ljubljana, 29. XI. 1930

Leto II. - Štev. 48



JESEN V KALIFORNIJI

Blažena dežela večne pomladi in solnea, kjer je jesen ko pomlad in poletje ko pomlad in jesen; tam ne poznajo mraza in snega, še dež je redkost. To je Kalifornija — ali bi zamenjali z njo?



Nj. Vel. kralj je podpisal zakon o izobrazbi pomožnega osebja v socialni in zdravstveni službi, zakon o zobozdravnikih in dentistih in zakon o umetnih sladilih.

Nj. Vel. kralj Aleksander je ob enem z drugimi suvereni sprejel pokroviteljstvo mednarodnega letalskega kongresa v Parizu, ki bo konec decembra.

Ministrski predsednik je bil v soboto in nedeljo v Skoplju, kjer so ga navdušeno sprejeli.

V nedeljo so v Mariboru slavili 12 letnico osvoboditve.

Parnik „Karadjordje“ bo v kratkem popravljen in nastopi svojo redno vožnjo med Sušakom in Koforjem.

Finančno in gradbeno ministrstvo sta odobrili kredit 17 milijonov dinarjev za tlakovanje ljubljanskih cest.

V Pirotu so 23. t. m. odkrili spomenik 7610 Piroččanom, ki so padli v vojnah 1912—18.

V petek 21. zvečer je posestnik Ivan Hribar iz Goričic pri Domžalah napadel svojo bivšo ljubico Ivanko Kavko z Brda pri Ihanu, in ji z britvijo sedemkrat prerezal vrat. Nesrečni žrtvi so v bolnici komaj rešili življenje. Zločinec se je sam javil oblastvom.

Goriški „Novi list“ je ustavljen, isto pričakujejo tudi za „Istrski list“.

V dneh od 5.—8. junija 1931 bo v Pragi kongres mednarodne agrarne zveze.

Po časopisu so krožile zadnje dni vesti o revoluciji v Rusiji. Izkazalo pa se je, da so neresnične, prav tako tudi vest o umoru Stalina.

Zaradi sklepa prijateljske pogodbe s Turčijo je grška vlada izgnala vse lindi, ki so prej rovarili proti Turčiji.

Zastopniki Indije na indijskem kongresu v Londonu so zahtevali za Indijo noločaj dominijona kakor ga imata Kanada in Avstralija.

Po Severni Franciji, Belgiji, Bavarski in Avstriji je v soboto ponoči divjal vihar, ki je prizadel občutno škodo.

V Italiji so uvedli vežbanje mladine v orožju od 18. leta dalje.

Volitve v poljski sejm so se končale z veliko zmago Pilsudskega, ki je dobil nad polovico vseh mandatorov. V poljskem koridorju, ki so ga Nemci proglašali za svoje ozemlje, so dobili Poljaki vse mandate.

Oton, sin bivšega cesarja Karla Habsburškega, je dopolnil 18. leto in s tem postal polnoleten in poglavar Habsburžanov.

V Italiji so državnim uradnikom znižali plače povprečno za 12%.



Copyright by Agence Littéraire Internationale, Paris

Dinamit v hiši državnega pravdnika

(Glej članke v 44., 45., 46. in 47. številki „Romana“)

„Hočete naslov bratov Aiellov*? Evo ga: Lunt-avenija 2533, Rogers-Park. Toda bilo bi jalovo iskati ju in intervjuvati, ne hoste ju dobili. Pat Roche in njegovi ljudje so našli doma samo njuni ženi, dve jako elegantni dami, ki sta jih sprejeli v uprav bajno razkošno urejenem stanovanju. Nič ni manjkalo v tem stanovanju, ne slik ne kiparij, da arzenala orožja, ki ga je Pat Roche zaplenil, niti ne omenim. Višji državni pravdnik Swanson in Pat Roche sta odločna in energična moža.“

„Takrat sta gotovo tvegala življenje.“

„Tudi jaz mislim. Toda Swanson je vaju nevarnosti. Ko je pred dvema letoma kandidiral na sedanje mesto, so položili bombe v njegovo hišo kakor tudi v hišo senatorja Charlesa S. Deneena, ki je podpiral njegovo kandidaturo. Na vso srečo ni bilo smrtnih žrtev. Če bi se bil Swanson takrat vrnil samo dve minuti prej, ga danes najbrž ne bi bilo več med živimi. Tako pa je odnesel samo strah.“

„Pravili so mi, da se je imel on in prav tako tudi senator Deneen za svojo zmago leta 1928. zahvaliti samo podpori bandita Diamonda Joeja Esposita — enega najstrašnejših ljudi, kar jih je hodilo po Čikagu. To je gotovo samo obrekovanje, kaj ne?“

*Joe Aiello (izgovori džou ajé-lo) je bil najstarejši treh bratov, znan čikaški bandit in nasprotnik Ala Capona, vodja njemu nasprotne tolpe. Njega je usoda doletela, kakor so listi poročali, dne 24. oktobra: policisti so ga razmesarili z mitraljezi. Op. prev.

„O, nikakor ne!“ odvrne policist. „Senator Deneen je jako častivreden mož, Diamond Joe Esposito pa je bil eden največjih lopovov, vendar sta bila v jako tesnih zvezah in drugi se je pri volitvah zavzel za prvega.“

Ta Diamond Joe Esposito je bil vrhu tega velik šaljivec. Ko mu je njegova žena rodila sinu, je bandit na dan krsta priredil velikanski banket, na katerega je povabil senatorja Deneena in celo vrsto drugih državnih uradnikov in dal ta nevsakdanji prizor fotografirati.

Diamonda Joeja Esposita so drugi banditi ubili 21. marca 1928, pet dni pred atentatom na senatorja Deneena in Johna Swansona. Plačal je z življenjem, da je delal za njuno stvar.

Toda iz tega za Boga nikar ne sklepajte, da bi bil višji državni pravdnik v kakih nezakonitih zvezah z banditom. V Čikagu mora pač vsakdo paktirati z banditi, pošteni in spodobni ljudje prav tako kakor drugi. Banditje imajo moč in oblast denarja. Z njimi je treba računati. Sicer pa vas je o tem poučila že Zutova afera.

Zuta na primer je spravil svojih štiri sto tisoč dolarjev na teden v žep. Caponi, Bugsy Morani in Spiki O'Donnelli zaslužijo neprimerno več.

Prebivalci Združenih držav so idealni. V svojem puritanstvu zahtevajo, da žive njih sodržavljanji čisto življenje. Brez alkohola, vina in piva... brez igre in seveda tudi brez prostitucije! Prekrasen program, a seveda neizvedljiv. Navzlic vsem drakoničnim zakonom ljudje pijo.

Prihodnjic: Iz življenja ALA CAPONA, s slikami

igrajo, se zabavajo — kolikor se je pač moči zabavati v javnih hišah. Da morejo te protizakonite obrti voditi samo ljudje, ki so pripravljeni na vse in se ničesar ne boje, je jasno ko beli dan.

Da ni teh zakonov, bi banditi živeli od manjših tatvin ali sličnega — da, nekateri bi morda sploh ostali pošten! Tako pa so se vrgli na te neverjetno plodonosne posle in sō malone čez noč obogateli. Tako si lahko dovoljujejo luksuz, da podkupujejo policijo in plačujejo njih molččnost.

Če me vprašate, zakaj je največ banditov baš v Čikagu, vam odgovorim, da zato, ker je Čikago novo mesto, čigar prebivalstvo in bogastvo neprestano naraščata.

Prinesel sem vam jako poučno statistiko. Meseca junija 1930 je štel Čikago tri milijone 373.755 ljudi, to je 672.048 več kakor leta 1920. Pomislite dalje, da je Čikago bolj kakor katero drugo mesto „talilni lonček“ Amerike, izpremešanost plemen vseh krajev sveta z vsemi njihovimi navadami. V Čikagu je samo 23 odstotkov pravih yankeejev, „stodstotnih Američanov“, kakor jim pravimo. Vse drugo pa je sestavljeno iz Poljakov, Švedov, Nemcev, Italijanov, Ircev, črncev...

Tudi se ne smete čuditi, da se banditi med seboj pobijajo. Kadar si pridejo pri kupčiji navzkriž, se vendar ne morejo obrniti na gosposko, da jim bo odmerila pravico! Zato si pravico sami režejo, in imeli ste priložnost prepičati se, da se pri tem ne obotavljajo.

AL CAPONE V ČIKAGU

Saj res, skoro bi bil pozabil: nisem vam še povedal največje današnje novice. Al Capone se je vrnil v Čikago!

Capone v Čikagu! Hudiča! Kar so ga pustili na prosto, je živel v Miamiju na Floridi, na svojem čarobnem otoku, odko-

der je le zdaj pa zdaj odletel z letalom na zabavo v Havano...

„Ali je pa tudi res, kar mi poveste?“

Moj prijatelj se je zasmeljal z nasmeškom, ki ga je pokojni Conan Doyle podelil Sherlocku Holmesu:

„Izvolite zabeležiti za potomstvo, da se je Capone, Al Scarface Capone (Capone Brazgotinec), on in nihče drugi vrnil v petek 1. avgusta 1930 v svoje dobro mesto Čikago! Mi od policije ga od tega dne že jako vneto iščemo. Nisem vam o tem nič govoril, ker sem bil preveč zaposlen. Rekli so nam, da se je vrnil v svoje domače mesto, v Cicero, ki je v okolici Čikaga, in da so mu njegovi italijanski rojaki priredili banket v hotelu Western. Tisto zastran banketa so seveda čenče. Da se je vrnil, to pa drži.“

„Ali ga boste aretirali?“

„To je pa že manj gotovo. Sicer pa, če ga primemo, ali ga lahko trajno obdržimo v zaporu?... Amerika je dežela, kjer je osebna svoboda tako zelo zjamčena, da se res spretnim zločincem ni treba bati kazni. Pod katero obtožbo naj vtaknemo

Sovražnik javnosti, ki pa ga množica obožuje

In tako sem se vrgel na zasledovanje Ala Capona, „carja banditov“, obenem pa sem se trudil, da bi se srečal s Spikom O' Donnelom, „doyenom banditov“, ki je razen Capona gotovo najnenavadnejša pojava tega lepega sveta.

Nikoli ne morem dovolj poudariti: Amerika je obljubljen dežela za žurnalistiko. Vsi se trudijo, da nam nalogo kar moči olajšajo. V Evropi si ne morete predstavljati, koliko podpore sem dobil na vseh straneh pri svojem poizvedovanju. Bogme, skoro sem prepričan, da bi mi bila čikaška policija, če bi mogla, aretirala Ala Capona, in sicer samo zato, da bi mi pripra-

mogočnega Ala Capona v luknjo?... Ničesar nimamo v rokah, s čimer naj bi ga zašili... A vendar...

Ali vas ni začudilo, da se je Al Capone vrnil v Čikago baš tisti dan, ko so ubili Jeaka Zuto?... Ali vas ni osupilo tudi to, da so bili v petorici mož, ki so ubili Zuto v hotelu na bregu Nemahbinskega jezera, kakor tudi v oni petorici, ki so ga naskočili mesec prej v čikaškem „loopu“, dozdevno sami Italijani?... Večina Caponovih morilskih pajdašev so njegovi rojaki. Kadar je šel v opero, je sedeže v njegovi loži vselej posedla telesna straža samih Italijanov.

Saj je bil tudi John Torrio, ki je privedel Capona iz Brooklyna v Čikago, njegov rojak. Ta Torrio je bil divji, neobrzdani človek in je imel dosti zločinov na vesti; leta 1925, pa so ga člani tolpe Bugsa Morana malone ubili. To mu je nagnalo strah v kosti in je baje pobegnul v Italijo, s težkimi denarji seveda, ki jih cenijo na več milijonov. Od tistega dne pravijo Caponu „car banditov“.

Pa tudi njegov sovražnik Bugs Moran ima v službi Italijane, zlasti proslulo „unione Siciliana“. Ti bratomorni boji zadajajo poštemim Italijanom nemale skrbi.

vila zaželeno priliko, da se seznanim z njim.

Toda Capona so aretirali samo enkrat zaradi prepovedane noše orožja! In vendar se je od tistega dne pred devetimi leti, ko ga je Johnny Torrio, takrat desna roka drugega bandita Jima Colossima, poklical iz Brooklyna v Čikago, tistega dne po še danes ne pojasnjenem umoru omenjenega Jima Colossima, zapletel v nič manj ko petdeset zločinov.

Izgovorjava angleških besed

Diamond Joe Esposito (dájemond džoe espózito), ime. — Yankee (jénkī). — Sherlock Holmes (šérlok homz), junak pisatelja detektivskih povesti Doyle. — Four Devils (for devlz).

Jo Hanns Rösler:

Oglas

Pet tisoč pet sto petinpetdeset žena se je odpeljalo v petek zjutraj na letovišče. Pet tisoč pet sto petinpetdeset veselih zakonskih mož je ostalo v petek zjutraj srečnih in zadovoljnih v Berlinu. Pet tisoč pet sto petinpetdeset poljubov je bilo izmenjanih za slovo (po nekod dvojnih, po nekod sploh nič), pet tisoč pet sto petinpetdeset strumnih „vdovcev“ je v petek zjutraj z vedrim licem stopilo na svobodna berlinska tla.

V petek opoldne so izšli opoldanski listi.

Na zadnji strani se je v vseh videlo z velikimi in debelimi črkami:

„Slamnati vdovci! Vaša ura je bila! Vaše žene so v letoviščih. Prvi večer se vam bliža, ko boste brez žene. Obrili ste se, počesali, sfrizirali in popudrali. Načičkali ste se in naličkali, očohali, zlikali, oprali in umili. Čemu? Zakaj? In sploh?”

Mi vemo, kje vas čevljev žuli! Mi vemo, česa želite! Mi vemo, česa potrebujete! Po čemu dolgo iskanje? Pridite brž v razstavljalno lopo D na Cesarskem nasipu. Tam se vam smeje sreča. Tam boste svoje žene brž pozabili. Tam boste našli to, kar iščete, kar potrebujete, kar želite, po čemer koprinite. Pridite takoj! Vsaka ura je važna, dokler vaše žene še ni domov.“

Pet tisoč pet sto petinpetdeset strumnih slamnatih vdovcev je bralo oglas. Pet tisoč pet sto petinpetdeset strumnih slamnatih vdovcev si je pogladilo brado. Pet tisoč pet sto petinpetdeset strumnih slamnatih vdovcev se je odpeljalo v razstavljalno lopo D na Cesarskem nasipu.

V petek zvečer ob osmih je naglo vozil rešilni avto na Cesarski nasip. Razstavljalna lopa D je bila videti jako mirna. Ne luči ne glaslu. Skozi vrata so prinesli nosilnico.

Ranjenec je trudno privzdignil glavo.

„Kako neki je prišlo do tega?“ je vprašal zdravnik.

„Sam ne vem,“ je zastokal ranjenec. „Čedalje več mož se je zgrinjalo okoli mene, me tolklo in udrihalo po meni, kamorkoli je padlo.“

„A zakaj?“

„Ste brali oglas v današnjih opoldanskih listih?“ je čez nekaj časa odgovoril ranjenec. „Oglas zastran slamnatih vdovcev?“

„Da. In?“ je začudeno vprašal zdravnik.

„Nu,“ je trudno odgovoril siromak, „jaz sem zastopnik električnih aparatov za kuhanje in sem te predmete razstavil v lopi D. Te stvari so namreč, kakor sem inseriral, baš tiste, ki jih potrebuje slamnati vdovec, kadar je brez žene. Kako sem si mogel misliti!...“



Inkaso

Zagodè išče službe in trka od Poncija do Pilata.

Vse zaman.

Naposled se ustavi pri trgovcu Zgubi.

„Nu, poskusili bi lahko,“ meni Zguba. „Dal bi vam nekaj za poskušnjo. Če stvar izvedete, vas sprejemem. Tvrška Dolgar & Krednik nam že dve leti dolguje deset tisoč dinarjev. Vsi opomini so bili doslej zaman. Prinesite nam denar.“

„Samo eno vprašanje,“ meni Zagodè in si zabeleži ime. „Ali imata Dolgar & Krednik še drugih dolgov?“

„Kolikor hočete, iz njih se niti ne vidita.“

„Jutri dobite denar,“ reče samozavestno Zagodè.

Pride drugo jutro in z njim Zagodè.

In z njim denar. Natanko deset tisoč dinarjev.

„Kako ste to napravili?“ se čudi šef. Ne razume.

„Nič lažjega. Povedal sem jim, da pojdem, če ne plačata, k vsem njunim drugim upnikom in jim povem...“

„Da nočeta plačati?“

„Narobe — da sta naš dolg poravnala!“

Jo Hanns Rösler:

Promet

Promet je znašal samo deset dinarjev na dan.

Vkljub temu so šef in nastavljeni velike modne trgovine Štof & Plahta nasl. imenitno živeli od tega prometa.

In to je bilo takole:

Pri blagajni je sedela blagajničarka.

Blagajničarka je imela radirko.

Kupec je kupil gumijast plašč. In plačal zanj pet sto dinarjev.

„Sto dinarjev več ali manj,“ si je mislila blagajničarka, vzela radirko in zabeležila: „Štiri sto dinarjev.“

Čez kosilo si je nadebudni šefov sin ogledal blagajno.

Sin je imel radirko.

Bral je postavko štiri sto dinarjev.

„Sto dinarjev več ali manj,“ si je mislil, vzela radirko in zabeležil: „Tri sto dinarjev.“

Zvečer je mati pregledovala blagajno.

Mati je imela radirko.

Blagajna je izkazovala tri sto dinarjev.

„Sto dinarjev več ali manj,“ si je mislila, vzela radirko in na novo zabeležila: „Dve sto dinarjev.“

Oče je kontroliral blagajno.

Oče je imel radirko.

V blagajni je bilo dve sto dinarjev.

„Sto dinarjev več ali manj,“ si je mislil, vzela radirko in zabeležil: „Sto dinarjev.“

Oče je prenesel dnevno stanje v zasebno knjigovodsko knjigo.

Stanje je bilo zdaj sto dinarjev.

„Nekaj je vendarle treba skriti tudi pred davkarijo,“ si je rekel, vzela radirko in na novo zabeležil: „Deset dinarjev.“

In tako se je zgodilo, da promet modne trgovine Štof & Plahta, nasl. ni znesel več ko deset dinarjev na dan, pa so vendar od tega vsi imenitno živeli.





H. R. HAGGARD:

Žena z večno mladostjo.

Ta roman je začel izhajati v 42. številki „Romana“. Današnje nadaljevanje je s e d m o. Novi naročniki naj pri naročilu izrečno zahtevajo še prejšnjih šest števil.

Nato skoči in pobegne, kar so ga noge nesle, v votlino, na velik smeh Amahagerov, ki sem jih takrat prvič videl smejati se. Toda žena se ni smejala. Narobe, kazalo je, kakor da hoče počiti od besa in togote, tem bolj, ker so jo druge dražile in se ji smejale. Ko sem to gledal, sem si mislil, da bi nemara bilo bolje, da se Job vrne k njej, ker se nam drugače utegne stvar še maščevati.

In res se je pokazalo, da sem imel prav.

Ko se je „dama“ odstranila, se je Job vrnil, strašno vznemirjen, besno gledajoč vsako žensko, ki je le korak stopila proti nam. Porabil sem priliko in pojasnil ljudem, da je bil Job oženjen in da je doživel jako slaba izkustva z ženskami, in ga je zato vsake ženske strah. Toda moje tolmačenje so moške sprejeli z ledenim molkom; tako smo videli, da je Jobovo ravnanje razžalilo zadrugo, čeprav so se ženske še dalje — po vzorcu svojih civiliziranih sester — rogale svoji tovarišici.

V početku nismo ničesar vedeli o poreklu in običajih tega nenavadnega naroda, ker nam nihče ni hotel o tem govoriti. Toda čez dva tri dni smo vendar nekaj malega doznali od Leonove prijateljice Ustane, ki je hodila za njim kakor senca. Zvedeli

smo, da imajo Amahageri kraljico — Ona je njihova kraljica. Vendar jo le redko vidijo, komaj vsake dve, tri leta enkrat, kadar hodi soditi krivce; toda vselej je ogrnjena v debel črn plašč, tako da ji nihče ne vidi v obraz. Vsi tisti, ki ji služijo, so gluhonemi in ne morejo ničesar pripovedovati; vsekako pa drži, da je Ona lepa kakor nobena druga ženska na svetu. Pravijo tudi, da je neumrjoča in da ima oblast nad vsem živim in mrtvim; toda ona, Ustana, o tem ne more ničesar povedati. Po njeni sodbi si kraljica izbere od časa do časa moža in kadar se ji rodi žensko dete, dá moža umoriti. Kadar to žensko dete zraste, sede na prestol za materjo. Toda o vsem tem ona ničesar natančnega ne ve. Njej se pokoravajo vsi v deželi, kdor se ji ne pokorava, pa ga čaka gotova smrt.

Vse to in še marsikaj drugega smo zvedeli od Ustane v onih štirih dneh, preden se je naša pustolovščina prav za prav šele začela. Vsa stvar je bila nenavadno zanimiva, da, uprav neverjetna.

VIII

SVEČANOST IN KAR JE PRISLO ZA NJO

Drugi dan so nam javili, da prirede zvečer svečanost nam na čast. Rad bi jih bil pregovoril, naj take reči opuste, češ da smo preprosti ljudje, ki nam ni kaj do slovesnosti, toda vse moje besede so bile zaman.

Baš ob solncem zahodu mi sporoče, da je vse pripravljeno, in jaz z Jobom stopim v votlino, kjer dobim že Leona in Ustano. Bila sta nekje na izletu in nista vedela, kaj se pripravlja; ko ji

povem, uzrem na njenem lepem licu izraz groze. Obrne se, prime nekega moža v bližini za ramo in ga z zapovedujočim glasom nekaj vpraša, česar nisem razumel. Njegov odgovor jo je nekoliko umiril.

Ogenj v votlini je bil tisti večer nenavadno velik in v širokem krogu se je zbralo okoli njega pet in trideset mož in dve ženski, Ustana in ona druga, pred katero je hotel Job pobegniti kakor oni znani mladenič iz svetega pisma. Moške so sedeli in molčali po svoji navadi, vsi so imeli svoje veliko kopje zraven sebe.

Samo eden ali dva sta bila oblečena v rumeno platno, vsi drugi pa niso imeli na sebi ničesar drugega kakor leopardovo kožo okoli bokov.

„Kakšnega vruga imajo neki spet na umu?“ me vpraša Job z nekim čudnim strahom. „Joj, pomagaj mi Bog, že spet ona ženska, ki mi ne da miru. Nu, upam, da me ne bo več nadlegovala, ker sem jo prvič odbil. Kar gnusi se mi, ko gledam te ljudi. Hu, hu! Poglejte, tudi Muhameda so povabili na večerjo. In moja ljubljenska govori z njim tako milostno kakor še nikoli. Hvala Bogu, da nisem jaz na njegovem mestu!“

Pogledali smo in videli, kako je ona ženska prijela Muhameda za roko in ga potegnila iz kota, kjer je sedel in klical Alaha. Na obrazu se mu je videlo, da ne gre prostovoljno, in noge so se mu tresle; mislim, da mu je več pomagalo kopje visokega Amahagera za njim, da je vstal, kakor pa milostljiva roka one zapeljive žene.

„Če hočem biti odkrit,“ sem šepnil. „moram priznati, da mi ta svečanost nič kaj ne ugaja. Vendar mislim, da bo še najbolje, če se stvāri kolikor moči prilagodimo. Ali imata revolverje pri sebi? Dobro bo, če jih nabašeta.“

„Jaz ga imam,“ reče Job; „toda gospod Leon nima drugega kakor lovski nož.“

Videč, da ne bi bilo dobro, če bi Leon stopil po svoj revolver, smo predrzno stopili k ognju in posedli s hrbtom proti zidu.

Šele ko smo že sedeli, je začela krožiti od roke do roke lončena posoda, v kateri je bila neka vreča pijača, prav nič ne okusna, narobe; kar želodec se je obračal od nje. Posoda, v kateri je bila ta pijača, je bila jako čudna. Bila je iz nekega črnega tvoriva, ki ni bilo gladko nego hrapavo. Na vnani strani je bil na posodi spredaj naslikan lovec, ki napada slona s kopjem, zadaj pa je bila slika, ko lovec strelja na antilopo.

Celo uro se ni nič zgodilo, in ves ta čas je samo posoda krožila iz roke v roko. Nihče ni izpregovoril besede. Vsi smo sedeli molče in gledali v veliki plamen. Čudna je bila vsa ta svečanost.

Zdajci, čisto iznenada sem videl, da so se Amahageri začeli gibati. In takrat je neki mož z druge strani kroga zavpil:

„Kje je meso, ki ga bomo jedli?“

Vsi so odgovorili v zboru in iztegnili roke v ogenj:

„Meso pride.“

„Ali je kozje?“ vpraša isti človek.

„Meso je koze brez rogov, iz nečesa, kar je več kakor koza in kar bomo ubili,“ odgovore vsi v zboru.

„Ali je vol?“ vpraša isti mož.

„Vol je brez rogov, nekaj več je kakor vol, a mi ga bomo ubili,“ je spet odgovor.

Potem vse utihne in z grozo vidim, kako je ona ženska zraven Muhameda začela njega božati in milovati in ga klicati s sladkimi besedami, pri čemer so se njene iskrece se oči pasle na njegovem trepečočem telesu... Ne vem, zakaj nas je ta pogled



Potegnil sem revolver in ga izpalil na ono peklensko žensko.

tako prestrašil, toda videl sem, da je zgrozil tudi Leona. Lasje so se nam naježili. Božanje je bilo tako kačje in ne vem kako, da se mi je zdelo, kakor da je to samo del grozne ceremonije... In res smo pozneje zvedeli, da je to milovanje imelo namen žrtev prepričati, da ga žena ljubi ter ga tako pomiriti z usodo, da potem umre ves srečen in blažen.

• Muhamed je, kar videl sem, pod temno kožo pobledel.

„Ali je meso pripravljeno za kuhanje?“ vpraša isti glas nekoliko hitreje kakor prej.

„Pripravljeno je, pripravljeno.“

„Ali je lonec segret, da ga sprejme vase?“ vpraša vreščec

VSAK DAN 1 VPRAŠANJE

Odgovori na 11. strani

1. Kateri znameniti pesnik je umrl 30. novembra pred 50 leti?
2. Koliko kometov pozna astronomija?
3. Kakšno temperaturo preneso trihine?
4. Za koliko je v zadnjih 50 letih zrasla povprečna človeška starost?
5. Kaj je lažje: 1 liter vrele vode ali mrzle?
6. Katera visoka gora stoji na tako nemirnih ognjeniških tleh, da se maje že pri hudem vetru?
7. Katero mesto in otok istega imena ležita ravno na drug drugemu nasprotni tečki zemeljske oble?

glas, da je grozno odjeknilo po vsej votlini.

„Segret je, segret!“

„O Bog!“ vzklikne Leon.

Med tem ko je oni starec še govoril, in še preden smo se utegnili zavesti, sta planila na noge dva Amahagera in pograbila dvojce velikih klešč; jih porinila v ogenj, ženska, ki je božala Muhameda, pa je zdajci segla pod pas po vrv in jo vrgla Muhamedu okoli ramen, dva moška pa sta ga zgrabila za noge. Ona dva, ki sta vtaknila klešče v ogenj, sta z njimi razkopala oglje in potegnili iz njega železen lonec, ki se je bil v ognju ves razbelil. Kakor bi trenil sta bila že pri Muhamedu.

Le-ta se je branil kakor ris in obupno vpil na pomoč; navzlic vrvi, ki ga je oklepala, in onima dvema Amahageroma, ki sta ga držala za noge, mu moža z razžarjenim loncem vendar ni sta mogla lonca natakiniti na glavo.

Ves v grozi sem skočil pokonci, potegnil revolver in ga izpalil na ono peklensko žensko, ki je neprestano božala Muhameda. Krogla jo je pogodila in ubila in še danes, kadarkoli se tega spomnim, mi je drago, da sem to storil, zakaj kakor sem pozneje dognal, je bila ona tista, ki je v Amahagerih zbudila pohlep po človeškem mesu, da se tako maščuje nad Jobom, ki jo je osramotil.

Ženska se je mrtva zgrudila, prav tako pa tudi Muhamed, ki se je bil iztrgal svojim mučiteljem iz rok. Težka krogla iz mojega revolverja je namreč šla skozi njeno in njegovo telo in ubila hkrati okrutnico in rešila njeno žrtev še stokrat hujše smrti.

Amahageri so izprva osupnili, nato pa so zarjuli od togote. Nikoli prej še niso videli učinka takega orožja, in to jih je prvi mah osupilo. Toda tisti izmed njih, ki nam je stal najbliže, se je naglo osvestil in pograbil kopje, da prebode Leona, ki mu je bil najbliže.

„Beži!“ mu zavpijem, sam pa planem v notranjost votline, kar so me noge nesle. Najrajši bi bil

skočil na plano, toda pred menoj so bili ljudje. Za menoj sta se vrgla dva moža, in za njima tolpa ljudožrcev, vseh razbesnelih zaradi smrti one ženske. Z enim skokom preskočim Muhameda in se zaženem na ploščad pod stropom votline, na kateri sta goreli dve sveči. Zakaj sta goreli ti sveči, ne vem. Vsi trije smo skočili tja gor, trdno odločeni, da drago prodamo svoje življenje. Videč, da se resno pripravljamo na obrambo, je tolpa za nekaj trenutkov obstala. Job je bil na levi strani skale, jaz na desni, Leon pa v sredi. Za nami so bile sveče, Leon se je nagnil naprej; vse je bilo tiho, zakaj ljudožrci so prihajali tiho kakor buldogi. Tudi videti ni bilo nič, razen rdečega lonca, ki je žarel v temi. Leonove oči so se lesketale v čudnem sijaju, njegovo lepo lice pa je bilo trdo ko kamen. V desnici je stiskal težak lovski nož. Takrat me je zgrabil in vzkliknil:

„Z Bogom, stari moj tovariš, dragi in dobri prijatelj! Bil si mi več od očeta. Ne verjamem, da bomo kos tem prascem. Ne bo dolgo in vse nas bodo pobili, nato pa najbrž požrli. Z Bogom! Zaradi mene se ti je to zgodilo, vendar upam, da mi boš oprostil. Z Bogom, Job!“

„Naj se zgodi božja volja!“ rečem, stisnem zobe in se pripravim na konec. Prav takrat Job zakriči, dvigne revolver in sproži.

Z divjim krikom se zažene vsa množica na nas, takrat pa začnem streljati še jaz. Tako sva z Jobom pobila razen one ženske še pet ljudi, da nama je zmanjkalo nabojev v revolverjih. Za novo polnjenje magacinov pa nisva imela več časa.

Visok Amahager se je zagnal na našo ploščad, toda Leon ga je sunil, da se je zavalil na tla; isto sem storil jaz z drugim. Job pa je svojega zgrešil in tedaj sem zagledal nekega Amahagerja, kako ga je prijel okoli pasu in ga vrgel s ploščadi...

Name sta takrat navalila dva Amahagerja, ki sta na mojo srečo pustila kopja doli. In zdaj mi je prvič koristila moja velika te-

lesna moč, s katero me je obdarila priroda. Enega sem udaril po glavi z lovskim nožem, ki je bil velik in trd kakor kratka sablja; udaril sem ga s tako silo, da sem mu razklal lobanjo. Toda v tem sta že druga dva navalila name. Pograbil sem vsakega z eno roko, in tako smo vsi trije popadali s ploščadi in se zavalili na tla. Z vsó močjo, ki sta mi jo dajala obup in srd, sem stisnil svoje lehti okoli njiju in nisem popustil, dokler nisem začutil, kako jima pokajo rebra. Drugi Amahageri so gotovo mislili, da smo vsi trije mrtvi, in zato se ni nihče zmenil za nas.

Takrat se ne da bi sovražnika spustil obrnem in vidim, da Leona ni več na skali. Še se je sicer držal na nogah, toda bil je sredi podivjanih ljudi, ki so se kakor volkovi na jelena zaganjali vanj. Bil je brez orožja. Zdajci je pograbil s tal najbližje truplo in jel otepati z njim okoli sebe. Za trenutek se je napravila praznina okrog njega, a takoj nato so Amahageri spet naskočili. Kakor hrast se je zrušil naposled na tla in potegnil za seboj vse.

„Kopje!“ zavpije neki glas. „Kopje, da mu prerežemo vrat, in posodo, da vanjo prestrežemo kri!“

Zaprli sem oči, zakaj videl sem nekoga, ki je prinašal kopje... jaz pa mu nisem mogel priti na pomoč, ker sem bil tako slab, a ona moža zraven mene še nista bila mrtva. Tisti trenutek sem si zaželel smrti.

Zdajci je nastal nov vik. Nehote sem odprl oči in pogledal proti Leonu.

Deklica Ustana se je bila vrgla nanj, pokrivajoč ga s svojim telesom in braneč ga pred napadi krvolokov. Hoteli so jo strgati z njega, toda ona se je z nogami ovila njegovih in se vzpela nanj kakor bršljan na drevo. Niso je mogli odtrgati z njega.

Naposled jih je minilo potrpljenje.

„Prebodite njega in njol!“ zavpije neki glas — tisti glas, ki je prej zapovedoval pri ognju.

„Tako se bosta za zmerom združila...“

In res zagledam oboroženega moža, kako se je pripravljaj na zamah, vidim mrzlo jeklo, kako se je zablistalo in — zaprem oči...

Prav takrat pa se začuje grogovit moški glas:

„Stoj!“

Tedaj me mine zavest in zardi se mi, kakor da plavam mimo dvorov Smrti...

IX

REŠENI

Ko sem odprl oči, sem se zagledal ležečega na tleh kraj ognja, okrog katerega smo se bili zbrali na ono strašno pojedino. Zraven mene je ležal Leon, še brez zavesti, nad njim pa se je sklanjala vitka Ustana, izmivajoč mu s hladno vodo rano in pripravljajoč se, da mu jo obveže s platnom.

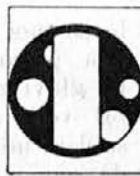
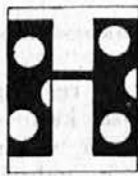
Job se je naslanjal na zid: neranjen, vendar ves strt in drhteč. Na drugi strani ognja so ležali možje kakor da so legli k počitku... To so bila trupla onih, ki smo jih pobili v strašni borbi na življenje in smrt. Prestel sem jih: bilo jih je dvanajst, razen one ženske in nesrečnega Muhameda, ki sem ga sam ubil. Na levi so bili neki ljudje zaposleni s tem, da so vezali preživele ljudožrce. Pred njimi je stal naš prijatelj Bilali, videti je bil truden, toda hladen in brezčuten kakor da nadzira klanje volov...

Mahoma se obrne, stopi k meni in mi reče, da upa, da mi je zdaj bolje. Nato se skloni k Leonu.

„Udarec je bil hud,“ meni, „toda kopje ni ranilo drobno. Izlizal se bo...“

„Samo tebi se moramo zahvaliti, oče,“ rečem. „Da si prišel sekundo kasneje, nam ne bi več bilo rešitve, ker bi nas bili ti vrage pobili kakor so ubili našega slugo.“ S temi besedami pokazem na Muhameda, ki je ležal na tleh negibno.

Starec je stisnil zobe in v njegovih očeh sem zagledal čudno kljubovalen izraz.



Ne poljublaj!

V šoli pripoveduje učitelj svojim učencem o nevarnostih prenašanja nalezljivih bolezni z živali na ljudi in jih svari, naj nikdar ne poljubujejo psov, mačk in drugih živali.

„Ali je že kdo izmed vas doma ali pa kje drugje doživel kak primer za to?“ vpraša na koncu.

Tone dvigne roko in pove: „Naša teta je zmeraj poljubljala svojega pinča.“

„No, in...“

„Pinč je poginil.“

Pri brivcu

Pepe gre k brivcu.

„Obrijte me!“ mu reče.

Brivec nastavi britev.

Britev vleče po levem licu. Nenadoma uide na desno stran in temeljito zareže.

Cez pet minut krvavi Pepe na levem in na desnem licu, na bradi, na nosu, na ušesu.

„Dajte še meni eno britev,“ reče Pepe brivcu.

„Zakaj?“

„Da se bom vsaj lahko branil.“

Vozel

Šimen ima vozela. Vozel na robcu.

Šimen ima vozela že tri tedne.

„Ko bi le vedel,“ se grize Šimen, „česa naj bi me ta vozela spomnil!“

Pa meni boječe Tine, prijatelj: „Morda... nemara naj bi te spomnil, da daš robec v perilo?“

Skrben soprog

Žena leži na smrtni postelji.

„Samo eno željlo še imam: kozarec dobrega vina bi rada.“

„Tisto pa ne,“ odvrne mož, „zdaj se ne pije vino, zdaj se umira.“

Preselitev

Brivec Izak Goldfinger je preselil svojo brivnico iz prvega nadstropja v pritličje in napisal na hišna vrata:

„Pri meni se ne brije več zgoraj, ampak spodaj.“

Blagodejne toplice

„Kako je to?“ toži Žid svojemu prijatelju. „Vsako leto greva z ženo v Francove toplice in vendar ne dobiva otroka.“

„Saj ni treba iti zmeraj z njo. Ostani eno leto doma in videl boš, da bo pomagalo.“

Kakor bolniku

Ribničan prodaja lesene žlice. „Nu, kako ti gre?“ ga vpraša znavec.

„Kakor kakemu bolniku,“ pravi žalostno Ribničan. „Vsaki dve uri po eno žlico.“



Iz Afrike

Novo došli raziskovalec: „Povej mi, poglavar, kaj se je zgodilo z mojim prednikom. Kje je zdaj?“

Poglavar (se pogladi po trebuhu): „Ta je že na toplem.“

Otroška

„Pavelček, ali si se umil?“

„Da, mamica. Že včeraj.“

Zjutraj v gostilni

„Ali ste dobro spali, gospod?“

„Tako, bolj srednje. Na vsak način pa bolje kakor stenice, ki vso noč niso zatisnile očesa.“



Nedeljska lovca

„Kako je bilo včeraj na lovu?“

„Tako tako. Enega sem ustrelil, drugega pa samo obstrelil in so ga potem našli.“

„Kaj pa si ustrelil? Srnaka? Zajca?“

„Ne, svojega psa, obstrelil pa dvornega svetnika.“

Na cestni železnici

Dva gospoda se pogovarjata o odgovornosti voznika.

„Strašno,“ pravi eden, „mož stoji zmeraj z eno nogo v grobu, z drugo pa v zaporu.“

Nenadoma pa se voznik, ki je te besede čul, obrne in reče:

„Na zvonec pa pritiskam z nosom, kajne?“

Železno zdravje

„Zdravnik mi je prepovedal piti vodo.“

„Zakaj pa?“

„Da moje železno zdravje ne zarjavi.“

Ljubeznivo

„Pomisli, Janko, ko sem šla snoč domov, sem zagledala na cesti nekega neznanega moškega. Ko bi ti vedel, kako sem tekla...“

„In si ga dohitela?“

Shaw in mladi pesnik

Bernarda Shawa je nekoč zasledoval mlad dramatik, ki mu je na vsak način hotel prebrati svoje veliko delo. Nekega dne pa se je moral Shaw vdati. Toda mladi dramatik je komaj prebral nekaj strani, ko se je Shaw obrnil k njemu s prošnjo:

„Ali ne bi odprli okno?“

„Da bodo še sosedje čuli, kaj ne?“ se je razveselil pesnik.

„Tisto ravno ne,“ je odgovoril Shaw. „Toda vajen sem spati pri odprtem oknu.“

Palica

V starih časih je bila v veljavi še lepa navada, da so vsakomur, ki se je kaj pregrešil zoper postave, poleg denarne kazni prisodili tudi palico. Morica je zadela ta usoda, da so ga nekega dne nabili. Radoveden sosed bi bil rad zvedel zakaj, in med njim in Moricom je prišlo do tega-le pogovora:

„Moric, kaj pa je vendar bilo s teboj?“

„Na klop so me položili.“

„Zakaj pa so te prijeli?“

„Za hlače.“

„Ne, ne, povej, kaj si storil?“

„Tulil ko prašič v mesnici.“

Sirota!

Milostljiva: „In vas ni bilo sram iti v moji najboljši obleki na ta ples?“

Sobarica: „Seveda me je bilo, milostljiva. Vsi so mi rekli, da sem smešno oblečena.“



JULES MARY:

BREZ VESTI

Prvi del

POMLAD LJUBEZNI

Ta roman je začel izhajati v 40. številki „Romana“. Današnje nadaljevanje je deveto. Novi naročniki naj pri naročilu zahtevajo še prejšnjih osem števil.

Zvečer tistega dne je bila na gradu gostija s povabljenimi gosti. Gaston se je izprva ni nameraval udeležiti, toda ko je dobil poročilo, da je stari Gobriand spet na svobodi, je vendarle prišel. Njegov obraz, ki je bil že vse te čase, ko sta prišla z očetom navzkriž, mrk in žalosten, se je razvedril. Njegova mati je to opazila, zakaj navzlic vsej lahkomiselnosti je ljubila svojega sina, čeprav se je malo ukvarjala z njim; živela je namreč neprestano v samih zabavah in gostijah, ki ji niso puščale časa, da bi se mogla kaj prida posvečati otrokoma.

„Kaj ti je, Gaston?“ ga je vprašala. „Tvoje oči sijejo od zadovoljstva in veselja — kaj ti je?“

„Vesel sem, mati,“ je odgovoril sin. „Srečen sem, ker so Gobrianda spustili na prosto.“

„Takol!“ je zategnila mati in čelo se ji je pooblačilo.

„Iu ker sem po svojih močeh prispeval, da se je krivica popravila,“ je nadaljeval Gaston. „Zdaj povem še očetu in pri tej priliki ga še poslednjič prosim, tebe kakor njega — česa že veš.“

„Nocoj ne bi bil primeren trenutek,“ je odgovorila Forge-sova žena. „Ali ne bi hotel počakati do jutri, tem bolj, ker ti ne morem dati niti najmanjšega upanja, da bi bil oče kaj izpremenil svoje mnenje?“

„Dovoli,“ je odvrnil sin. „Ne glede na spoštovanje, ki sem va-

ma ga dolžan kot svojima roditeljema, vama moram reči, da je jutrišnji dan poslednji rok. Ne bom več čakal. Upam — in to iz vsega srca — da se bo oče dal pogovoriti, in prav tako upam zate, draga mati.“

Forgesova žena je pobledela. Ugriznila se je v ustnice, njeno čelo se je nabralo in čuden ogenj ji je zagorel v očeh. Ni mu odgovorila; brez besede je šla.

V istem času, malone v istem trenutku, ko se je Gobriand vračal domov in je pred gradičem postal, je Gaston stopil k svojemu očetu. Toda stari Forges ga je odslovil.

„Prihrani si besede,“ je mrko rekel. „Prav dobro vem, kaj bi mi rad povedal: tvoja mati mi je že o tem govorila. Hočeš me postaviti pred ultimatum — dobro, sprejemem! Počakati hočem do jutri.“

S temi besedami je obrnil sinu hrbet.

Rodbinska drama, ki se je začela razvijati, ni prav nič vplivala na potek svečanosti na gradu, ki so trajale pozno v noč; šele v ranem jutru so se poslovili poslednji gosti.

Dopoldan je potekel kakor druge dni. Toda ko je stari Forges hotel po kosilu ob dveh kakor po navadi na izprehod v park, sta se najavila dva gospoda, ki sta hotela z njim govoriti.

„Kako je gospodoma ime?“ je vprašal graščak in poslal komornika v salon. Vrnil se je z dvema posetnicama. Na eni je bilo ime: Papillon, notar v Fontainebleauju, na drugi pa: Corbelet, notar istotam.

Forges je namršil obrvi, vendar ni rekel besede. Dobro je vedel, zakaj sta gospoda prišla; brez odloga je stopil v salon.

Tam pa ni zagledal samo obeh notarjev, ki sta ga jako hladno, jako resno in jako vljudno pozdravila, nego tudi svojo ženo, ki so jo bili takisto obvestili o prihodu obeh gostov, in Gastona, ki je z resnim, a odločnim obrazom stopil k njemu.

„Oče,“ je z malce drhtečim glasom rekel sin, „oprosti mi moje ravnanje, toda vedeti moram, da ljubim Julijo Gobriandovo in da bi bil nesrečen do smrti, če je ne bi smel vzeti za ženo. Zato sem prepričan, da mi bo njen oče dovolil poroko; stori tudi ti tako, oče, bodi dober in daj, da se oženim z njo, ki mi je več od življenja!“

„Ali je to vse?“ je vprašal oče jako kratko in suho.

„Vse!“ je odgovoril Gaston.

„Vidim, da nisi prav nič dvomil o uspehu svoje prošnje, zakaj bil si toliko previden in si kar s seboj privedel dva gospoda, ki naj bi mi sporočila tvoj sklep.“

„Da, oče,“ je rekel Gaston.

Notarja sta stopila h graščaku in sta mu z izbranimi in vljudnimi besedami povedala, po kaj sta prišla. Povedala sta, da jima je jako neprijetno, ko vidita razprtijo v tako odlični rodbini, vendar upata, da se bošta oče in sin naposled le izlepa pogovorila in da jima ne bo treba drugod podajati teh izjav.

Nato sta zadala graščaku in graščakinji nekaj vprašanj za stran poroke njunega sina. Zabeležila sta si odgovore, potem pa sta dala spis Forgesu in njegovi ženi, da sta ga podpisala.

Ko so bile vse te formalnosti končane, sta se hladno, resno in vljudno poslovila in šla. Forge-sova žena ju je spremila do hišnih vrat, nato pa je šla v svojo sobo.

Forges je dolgo molčal in sin se ga ni upal motiti. Čutil je, da pride zdaj do viharja, ki se je že mesece pripravljaj. Pobesil je glavo, kakor v nadi, da bo tako piš srda hitreje šel čez njega.

Vsi, ki še nismo

obnovili naročnine za 4. četrtletje, smo jo sklenili poravnati v prvih dneh decembra, da nam lista

ne ustavijo.

Zato smo te dni dobili položnice.

Toda oče se še vedno ni zganil; boječe je Gaston pogledal proti njemu in videl, da bere list, ki ga je malo prej podpisal:

„Na željo gospoda Gastona Forgesa sta prišla podpisana notarja na grad njegovega očeta, gospoda Forgesa Montfóra. Tja sta prišla ob dveh popoldne in sta, kakor zahteva francoski zakon, zaprosila v imenu sina Gastona njegovega očeta in mater pristanka za poroko gospoda Gastona z gospodično Gobriandovo. — Na posebno vprašanje notarjev je gospod Forges odrekel ta pristanek iz razlogov, ki so sinu znani, prav tako tudi gospa Forgesova iz istih razlogov. — Gospod in gospa Forges sta to izjavo podpisala, notarja pa sta izjavo vzela na znanje in tako zadostila zakonskim predpisom.“

Ko je prebral izjavo, je papir zmečkal, ga vrgel na tla in srdito pohodil. Njegov obraz je bil strašen. S trgajočim se glasom, ki ga skoro ni bilo razumeti, tako veliko je bilo njegovo razburjenje, je rekel sinu:

„Idi v mojo sobo, tu bi naju utegnil kdo poslušati. Prišel je trenutek, ko ti moram odkriti nekaj velikega in usodnega. Hotel sem, da mi še ne bi bilo treba že zdaj govoriti o tem, toda ti sam me siliš. Poslej se bo vse tvoje življenje izpremenilo.“

Mehanično je šel iz salona. Gaston je strme stopil za njim. Kaj bo zdaj čul? Kakšno odkritje ga čaka?

Na hodniku je Forges poslal k svoji ženi lakeja. Prosil jo je, naj pride v njegovo sobo.

„Želim, da bo tvoja mati navzoča pri tem razgovoru.“ se je obrnil k svojemu sinu.

Gastonova mati je takoj prišla. Njen obraz in oči so bile videti vse objokane. Ko je stopila

v sobo, je z grozo pogledala po svojem sinu.

„Ali moram res tudi jaz biti zraven?“ je vprašala. „Ali se res ne more zgoditi brez mene?“

„Obžalujem, moraš biti zraven!“ je trdo rekel Forges.

Ponudil ji je stol. Žena se je z muko spustila nanj in si zakrila obraz, kakor da ne mara videti sina in moža, kakor da jo je groza razkritja, ki ga pripravlja Forges, kakor da jo bodo moževe besede v Gastonovih očeh neskončno osramotile.

Nič več ni bila ta trenutek bleščeča dama, lepa mladostna graščakinja, znana s plesov in zabav, ki jih je prirejal njen mož. Mahoma se je postarala za desetletja. Bila je vsa strta in zbujala je vtis, kakor da bi se najrajši vdrla v zemljo.

„O, zakaj sem morala doživeti ta trenutek!“ je zaječala.

Tudi Forges je sedel, edini Gaston je še stal. Strašni obup njegove matere, ga je globoko presunil in ga navdajal s strahom. Zakaj jo je poklical oče k temu pogovoru? Ali je res morala biti tudi ona zraven?

„Zakaj trpinčiš mojo mater?“ je vprašal tiho.

„Tako mora biti!“ je mrzlo in trdo odgovoril Forges.

ln nato je počasi, kakor da tehta sleherno besedo, začel govoriti srepo upiraje oči v prazno:

„Zdaj boš sam uvidel, Gaston, zakaj se ne smeš poročiti, videl boš, da je ta juridični teater, ki si ga pravkar vprizoril, docela nepotreben. Jaz sem tvoj oče, Gaston, in jaz sem tudi oče Irene. Vajina mati je ta žena, ki se tu pred teboj joče. Vse to je res. Toda čuj! Ne ti ne Irena nimata pravice nositi ime Forges, ne, nimata pravice nositi moje ime. Toda pravice tudi nimata nositi materino ime. Vidva nimata sploh nikakega rodbinskega imena, nobenega drugega imena kakor ti, ki so vama ga dali pri krstu. Ti si samo Gaston in nimaš niti pravic nezakonskega otroka, ki se vsaj sme imenovati po materi.“

Gaston je vstal in njegove oči so se ustavile zdaj na očetu zdaj na materi.

„Govori jasneje, oče,“ je rekel malone topo. „Ne razumem te.“

Stari Forges je počasi in z vidnim naporom izpregovoril:

„Vajina mati ni moja žena... ona je samo moja... ljubimka.“

S stola, kjer je sedela Gastonova mati, se je začul globok vzdih.

„A to še ni vse,“ je čez trenutek povzel Forges. „Če bi bilo samo to, bi si utegnil misliti, da bi bilo pač najpametneje tvoje rojstvo legalizirati s poroko, ti pa bi se potolažil z mislijo, da v današnjih časih itak predsodki izginjajo in da usoda nezakonskih otrok ni več tako strašna, zlasti ne, če so bogati kakor ti. Toda na žalost — in to je največja nesreča — je poroka med menoj in tvojo materjo nemogoča.“

Gastonu so te besede malone vzele zavest. Zaprl je oči; ni se upal pogledati ne očeta ne matere. Ljubil je oba roditelja, ljubil iz vsega srca. Njegov resni, globoki značaj se je upiral neprilodni očetovi strogosti, in prav tako materini mehkości, vendar sta mu bila oba enako draga in mila. Očetovo priznanje samo ga še ni tako strašno prizadelo; najhujše mu je bilo strah pred neznanim — zakaj slutil je, da mu oče še ni vsega povedal.

„A zakaj,“ je vprašal ves trepečoč in le komaj premagovaje solze, ki so se mu hotele vlti iz oči, „zakaj, o Bog, je poroka z mojo materjo nemogoča?“

„Ker je tvoja mati poročena,“ je odgovoril Forges, „ker njen mož še živi, ker ji nič razen smrti tega moža ne more vrniti svobode.“

Gaston je pogoltnil solze, ki so mu meglile oči: bil je mrliško bled.

„To tudi še ni vse,“ je počasi povzel Forges.

„Bog nebeški!“ je zamrmral mladi mož, in vzdih, ki se mu je izvil iz ust, se je pomešal z ječanjem matere.

„Toda če tudi bi bila vajina mati svobodna,“ je s pridušenim glasom nadaljeval stari Forges, „tudi če bi vajina mati bila gospodarica svoje volje, bi vendar

ne mogla postati moja žena, zakaj tudi jaz sem oženjen in tudi moja žena je še pri življenju. Svet tega ne ve in tudi nikoli izvedel ne bo — za nobeno ceno ne sme izvedeti...

V vajini materi vidijo povsod mojo ženo. Najodličnejše plemiške rodbine, denarni mogotci in meščanski veljaki občujejo z nami, in nikomur ne pride na um, da bi bila odlična žena bogatega in imovitega Forgesa, senatorja, ki je na najboljšem potu, da postane minister, da bi ta žena bila samo njegova ljubimka, in da živi nekje v Franciji mož, ki ima vse pravice do nje, ki ima na svoji strani tudi zakon — mož, ki bi lahko, če bi hotel, pregnal vajino mater s tega gradu in jo vzel s seboj, ne da bi se mu smeli upreti. Razumi me dobro, Gaston, do zdaj se mi je posrečilo z opreznostjo in zvijačo preprediti, da bi kaka nerodna roka dvignila zastor s teh razmer. Toda ali bo ta skrivnost mogla večno ostati tajna? Kdo bi to vedel!

Helena, tvoja mati, je svojega moža in deco izgubila izpred oči in ne ve, kaj se je z njimi zgodilo. Jaz vem, kje živi moja žena, in tudi ona dobro ve, kdo skrbi zanjo, čeprav ni pri zdravi pameti; zakaj vsak mesec ji pošljem denarja, s katerim se lahko dobro preživlja.

Vidiš, tako je to naše skrivno življenje, sin moj," je nadaljeval stari Forges, „življenje, o katerem sredi svojih zabav in učenja niti za trenutek nisi zasumil, kakšno utegne biti v resnici. Najine skrbi in žalost do zdaj še nikoli niso prodrle do vaju, tebe in tvoje sestre. Sodim, da nama moraš priznati — če hočeš biti pravičen — da je to prva boleost, ki sva ti jo prizadejala.“

„O oče, oče moj!“ je zaihtel Gaston.

„Nimam pravice, da me tako imenuješ, pravkar sem ti to povedal," je nadaljeval Forges, „čeprav sem tvoj pravi oče; in ti nimaš pravice nositi moje ime, ker nisi sin moje žene. Ti in tvoja sestra tudi nimata pravice nositi ime svoje matere, ker je ona poročena in ker njen mož

Polinska



ni vajin oče. Po francoskem zakonu pripadata možu svoje matere — ime mu je Levigier — vse do tistega dne, dokler vaju on sam, če slučajno izve o vama, ne požene od sebe, ker ni vaš oče. Zakon mu daje pravico za to. To bi pomenilo uničenje vsega mojega delovanja in stremljenja tridesetih let, smrt vseh mojih upov, pokop mojega političnega položaja, vsega mojega slavo-hlepja, ki ga poznaš, Gaston, sin moj.

Na srečo nihče ne ve, kje je Levigier. Morda ga vobče ni več med živimi. Želel bi to, bilo bi ena nevarnost manj zame. Druga nevarnost, nevarnost, ki mi grozi od moje žene, ni tako velika; ona mi ne more škodovati.

VSAK DAN 1 ODGOVOR

Na vprašanja na 6. str. ni

1. Oscar Wilde (izg. vajld).
2. Okoli 950.
3. Skoro 100 stopinj.
4. S 36 let leta 1875. na 56 let leta 1925. To velja za moške. Ženske pa so leta 1875. povprečno dočakale 38½ leta, leta 1925. pa 59 let.
5. Vrele.
6. Fudžijama, sveta japonska gora (nad 4000 m visoka).
7. Mesto St. Paul v državi Minnesota (USA), otok St. Paul blizu Avstralije.

Katastrofe se torej, če hočem biti odkrit, ne bojim, ne s te ne z one strani. Najhujša nevarnost mi grozi samo od tebe, Gaston, od tvoje ženitve, zlasti še z Julijo Gobriandovo.“

„A kako naj moja poroka z Julijo Gobriandovo povzroči tako katastrofo?“ se je začudil Gaston.

„Tako ti povem, sin moj," je odgovoril Forges. „Ko sta se mi vidva rodila, sem se nahajal z vajino materjo v skriti vasi v Bretanji, v vasi Kerdecu. Tam sem vaju dal ob rojstvu vpisati na županstvu pod imenom svoje matere Jannetier. Pod tem imenom so nas poznali zdravnik in babica. Francoski zakon prepoveduje poizvedovati po poreklu nezakonskih otrok, in tako sem vaju smel vpisati kot otroka, katerih oče se noče imenovati. In tako pišejo tudi listine. Tako listino, vidiš, moraš pokazati, kadar se poročiš. Misli si zdaj, kaj bi se zgodilo, če pride to v roke našega sovražnika Gobrianda: še tisti mah bi izpregledal skrivnost, ki bi mu bila strašno orožje zoper mene in vso mojo rodbino.“

Navzlic junaškemu premaganju se je Forges pri tej misli vendarle stresel in mrzel pot mu je stopil na čelo. Vzel je robec iz žepa in si otrl znojni obraz.

Gastona so očetove besede strašno presunile. Njegova mati pa je neprenehoma ihtela in solze so ji curljale med prsti in ji močile lepa bela ramena ter se izgubliale med čipkami njene obleke.

„Ali razumeš, kakšen skandal bi zbudila ta odkritja med ljudmi, s katerimi občujem?“ je grenko nadaljeval Forges. „Ali je res še treba, da ti povem, da bi se vse to moje tako lepo zasnovano življenje porušilo do temeljev? Ti veljaš za mojega sina, jaz sem te tudi vedno kot takega predstavljal. Toda tisti dan, ko se razve skrivnost vajinega rojstva, tvojega in Ireninega, sva jaz in tvoja mati izgubljeni.“

Gastonu se je zasvetila iskrica nade,

NAJSTRAŠNEJSI TRENUTEK MOJEGA ŽIVLJENJA

Danes priobčujemo na 15. strani poslednjic kupon za glasovanje o nagradah, ki smo jih razpisali za najboljše prispevke. Glasujte! Zdaj je še čas, da poveste svojo sodbo.

Rezultat glasovanja objavimo v 51. številki „Romana“, nakar takoj razdelimo nagrade.

„Oče,“ je vzkliknil, „morda si pozabil, da je vendar še eno sredstvo za izhod iz tega položaja, ne da bi trpel tvoj ugled in ne da bi bilo treba mojo mater vmešavati v to stvar.“

„Kakšno sredstvo?“ je napeto vprašal Forges.

„Saj nihče ne vidi ničesar nečastnega v tem,“ je jel razlagati Gaston, „če kdo vzame kakega tujega otroka za svojega. Mene ne bi bilo prav nič sram, če bi me ljudje imeli za posinovljenca. Izdaj me vendar za posinovljenca, zato bom jaz vseeno videl v tebi svojega pravega očeta in tudi moja ljubezen do tebe se zato ne bo prav nič zmanjšala.“

„Tudi to ne pomaga,“ je žalostno odgovoril oče. „Ne gre. Prevečkrat sem te moral predstaviti za svojega sina, deloma v tvojem lastnem interesu, deloma da ne bi obrnil pozornosti ljudi na najin zakon. Ti si moj sin, moj pravi, resnični sin. Zato bi bilo največja neumnost vstati in trditi ravno narobe.“

Gaston je spet obupno pobesil glavo. Videl je, da res ni nikjer izhoda. Julijina slika mu je šla mimo oči in zdajci je vstal strašen prepad med njo in njim.

„A to, kar si do zdaj čul, sin moj, še vedno ni najhujše,“ je monotono povzel stari Forges. „To kar sem ti povedal, je še malo v primeri s tem, kar ti še moram priznati. Tvoja sestra Irena je tako kakor ti brez pravega imena — toda jaz sem ji dal svoje ime, to pa je pred zakonom sleparija in ponaredba listine; francoski zakoni kaznujejo take stvari z ječo.“

Forges je poslednje besede izgovoril s tihim, komaj slišnim glasom.

„Predstavljaš si zdaj,“ je dalje govoril Gastonu, „da bi se poročil brez najinega pristanka,

kakor si tako energično hotel storiti — prva posledica bi bila, da bi se moral izkazati s papirji, s krstnim listom, ki bi takoj izdal tvojo nezakonnost. Ljudje postanejo na take stvari pozorni. Kakor veš, imam mnogo nevoščljivcev in sovražnikov, ker sem bogat, in če se enkrat začno pozivedbe, ne bo težko spraviti na dan, kar sem tako dolgo in tako skrbno prikrival.“

Mnogo sovražnikov imam, sin moj, mnogi so še nevarnejši od Gobrianda. In kaj se zgodi, če mu izročiš orožje zoper mene v roke? Konec bo vse naše slave in tvoj oče bo moral v ječo.“

Forges je utihnil in se zatopil v globok molk. Zdaj je povedal vse, kar je moral povedati.

„Govori, oče,“ je pretrgal mučno tišino Gaston. „Povej mi, kaj naj storim!“

„Stori, kar te je voljal!“ je odgovoril Forges, ki se je nekoliko pomiril. „Če hočeš, se lahko poročiš zoper najino voljo, zakaj v nekaj dneh postaneš polnolen. Toda po drugi strani poznaš tudi položaj nas vseh, moj, tvoje matere in Irenin. Moral sem ti naliti čistega vina, in ti ne smem braniti, če se hočeš ravnati po svojem nagnenju. Stori kakor hočeš.“

Gaston je bil strašno bled in ves je drgetal. Besede mu kar niso hotele iz ust. Njegovo razburjenje je bilo prehudo, hujše od njegovega poguma, večje od vse njegove energije.

Forges in njegova žena sta prav tako blede čakala njegovega odgovora in njune oči so z neizrekljivo napetostjo visele na sinovih ustnicah.

„Nu,“ je rekel Gaston, komaj premagovaje ihtenje, „dobro... vem, kaj je moja dolžnost. Da, vem... Vidim, da ne smem omahovati med svojo in vajino srečo...“

„Kaj... kaj hočeš storiti?“ je zajecjerala mati.

„Odrečem se ženitvi.“

Gaston je skoro neslišno odgovoril. Vendar sta dobro čula oba, oče in mati. Forges se je globoko oddahnil. A mati? Kakšno čustvo je njo obvladalo?

Ali je bila srečna? Ali ji je občutek varnosti in zavest, da je ušla veliki nevarnosti, vrnil pokoj in njeno prejšnjo vedrost? Ali se ji ni storilo hudo, ko je videla, da žrtvuje Gaston sebe samega, svojo ljubezen, najlepše nade svojega življenja? Ali se ji ni pri tem trgalo materinsko srce?

Forges se je pomiril, njegovo vedenje se je docela izpremenilo: postal je spet prejšnji, stari Forges. Ponudil je sinu roko.

„Tvoja mati in jaz,“ je rekel, „sva te vedno ljubila, zdaj nama boš še dražji. Pri nas boš vedno našel zavetišče, kadarkoli se boš obrnil na naju. Pomagala ti bova, da boš če je mogoče pozabil bolečino, ki ti jo je zadal tvoj sklep.“

„Storil bom svojo dolžnost,“ je s pridušenim glasom zaječal Gaston.

Ni prijel ponujene mu roke svojega očeta. Ali je ni videl, ali mu je bilo pretežko v tem trenutku obupa?

Forges je nagubančil čelo. Brez besede se je obrnil in šel iz salona.

Ko so njegovi koraki utihnili, je mati vstala, stopila k sinu, ki je še vedno topo gledajoč predse sedel na stolu, ga prišla za obe roke in padla pred njim na kolena.

„O, Gaston, Gaston!“ je zahtela z glasom, v katerem se je združevalo čustvo nežne materinske ljubezni z najglobljim občutkom sramote.

„Ne jokaj, ubogi, nesrečni otrok moj!“

Gaston je naslonil glavo materi na ramo in se spustil v jok kakor otrok.

Konec I. dela.

Najboljšo nemško, francosko, angleško in drugo svetovno književnost, leksike in strokovne knjige na obroke dobite pri zastopniku največje jugoslovanske knjigařne

„Minerve“.

Vse informacije daje „Roman“.

Doma, v družini

Prehlad

Mokri jesenski dnevi so največkrat vzrok prehlada. Človek ne pazi in že ima nahod ali pa ga napade kašelj, če ne še kaj hujšega. Nahod sam po sebi ni nič hudega. Povzroči ga nabrek-njenje sluznic. Vsrkavaj vode, v kateri je malo borove kisline; pomaga takoj. Gibanje na prostem koristi tudi mnogo bolj, kakor čepenje v zakurjeni sobi ali celo ležanje.

Kdor se je navadil na mrzle kopeli ali vsaj umivanju z nepogreto vodo, nahoda sploh ne pozna, ali pa ga dobi zelo poredko.

V krajih, kjer se hitro menja temperatura, to je predvsem v hribih, je treba imeti volneno spodnje perilo in nogavice.

Kdor ima nahod, naj ne pije mnogo. Sploh je priporočati tem bolnikom samo jedi, ki imajo v sebi kolikor mogoče malo tekočine. Pač pa naj večkrat vsrka v nos sok citrone, ki stisne sluznice in tako omeji prekomerno sluzenje.

Posebno je treba v mokrih jesenskih dneh paziti na otroke, ki so za prehlad najbolj dovzetni. Pri njih so namreč posledice prehlada še mnogo hujše, ker rade povzročijo gripo in vnetje vratu, kar je oboje zelo nevarno. Tudi če imajo starši eno od teh bolezni, naj kolikor mogoče malo občujejo z otroci, da jih ne okužijo.

Druga, nekoliko hujša posledica prehlada je kašljanje. Tu je treba ravno narobe ostati po možnosti v postelji in piti tople čaje. Najbolj se kašelj omili, če izpije bolnik kozarec ali dva tople sladkorne vode, v kateri je zmešan jajčni rumenjaki. Priporočljivo je tudi uživanje medu in sladkorja v mleku. To omili dražljaje v vratu.

Najhujša oblika prehlada je takozvani oslovski kašelj, ki je

najbolj nalezljiv. Zdraviš ga z žlico finega olivnega olja, ki si mu dodala prav toliko sirupa. Dobro učinkuje tudi kozarec soda-vode (sifona) vsako uro, ali pa mešanica enega jajca, žlice sladkorja in žlice olja.

Oslovski kašelj se vleče časih 14 dni ali pa še več. Takrat je dobro bolnika preseliti v drugo sobo — ali pa, kar je še bolje, v drugi kraj. Sploh sprememba kraja in zraka zelo dobro vpliva na ozdravljenje oslovskega kašlja. Zračiti pa je treba seveda sobo, v kateri spi bolnik, večkrat na dan.

Tudi hripavost je posledica prehlada. Tu je treba kolikor mogoče malo govoriti, uživati med, surova jajca v mleku in večkrat na dan grgrati.

Migljai za kuhinjo

Prismojene jedi časih lahko še rešiš. Potegni hitro lonec z ognja, odstavi pokrov in postavi lonec v mrzlo vodo. Mešati jedi seveda ne smeš. Kar je prismojenega sede na dno, ostalo pa prelij ali pretresi v drugi lonec in kuhaj naprej.

Jedilno olje se ne pokvari, če priliješ nekaj kapljic alkohola in steklenico dobro zamašiš.

Surovo maslo ostane dolgo sveže, če leži v prekuhani malce slani vodi.

Da postane fižol mehak, mu dodaj noževo konico jedilne sode.

Mleko ali smetana se hitro skisa, če dodaš pol kavine žličice kisa ali citronovega soka.

Janežev in vanilijev suhor

Potrebščine: 14 dkg sladkorja, 4 rumenjaki, ½ zavojčka Dr. Oetker-jevega vanilinovega sladkorja, 16 dkg moke, ½ zavojčka Dr. Oetker-jevega pecilnega praška, sneg.

Priloga: Premešaj dobro sladkor z rumenjaki, dodaj nato vanilinov sladkor, sneg iz 4 beljakov in končno s pecilnim praškom dobro pomešano moko; to zmes speci v banici podobnem modlu in jo po ohlajenju zreži v rezine, katere na obeh straneh lepo rumeno opeci. Ako hočeš imeti janežev suhor, delaj enako, samo dodaj še 2 dkg janeža.

ALI HOČEŠ BITI LEPA?

Ni pravljica, da so že stari Egipčani poznali kozmetična sredstva. Ko so odkopavali Tutankhamonovo grobnico, so našli v njej posodice pomad in neverjetno lepo dišečih vonjav. To je najboljši dokaz, da ljudje skrbijo za lepoto, kar obstoji svet.

Kaj se danes uporablja za ohranitev lepote in svežosti, ki si je želi vsaka ženska?

ZORAIDA KREMA ohranja svežost in mladost lica ter odstranjuje gube ki so največji sovražnik lepote.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12-50.

ZORAIDA MILO je izredno dehteč, priporočljivo za vsako polt in se izvrstno peni. Elegantno opremljena škatlica Din 12-—.

ZORAIDA PUDER v vseh barvah, bel, rožnat, crème, ocre, naturelle, je najlažji in brezhiben.

Okusno pakiran v škatlicah Din 6-—, 12-—, 20-—.

MILCH - KREMA DR. BROEMA je edino sredstvo proti pegam in madežem.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12-50.

MELITIS KREMA (rastlinski vosek) je čisti naravni preparat, ki v nekaj dneh odpravi lišaj.

Škatlica Din 10-—.

BORAKS je na vsak način potreben dodatek vode pri umivanju. Škatlica Din 10-—.

Poslednja novost na polju kozmetike so vsekakor preparati:

„OPERA“:

„OPERA“ Eau de Cologne, elegantno opremljena s 100 grami vsebine Din 40-—.

„OPERA“ parfem, izredno dehteč, elegantno adjustirana steklenica Din 50-—.

„OPERA“ krema za lice, lonček Din 40-—.

„OPERA“ puder, v vseh barvah, velika škatla Din 30-—.

Vse gori opisane preparate prodaja in razpošilja s pošto

PARFUMERIJA URAN,
Mestni trg št. 11, Ljubljana.

MR. BAHOVEC



„PLANINKA“
zdravilni čaj

iz najboljših zdravilnih zelišč, čisti in prenavlja kri in učinkuje izbornu pri slabi prebavi želodca, zaprtju telesa, napanjanju, nerednem delovanju črev, hemoroidih (zlati žili), poapnenju žil, izpuščajih in žolčnem kamnu. Preprečuje kislino in zbuja tek. Pravi „Planinka“ čaj je zaprt in plombiran in ima napis:

Lekarna Mr. Ph. Bahovec, Ljubljana
ter stane zavojček 20 Din



Ureja Boris Rihteršič

Kavarna Ritz v Hollywoodu

Pol ene popoldne. Vrata ogromnih MGM studijev se zapirajo. Reflektorji so ugasnili in mikrofoni utihnili, a vsa pisana množica igralcev in tehničnega osebja, ki so imeli posla pri snemanju, krene v eno smer: proti kavarni Ritz.

Kavarna Ritz, da se jasneje izrazim, kantina, kakor sto drugih, se nahaja med ogromnimi hoteljevi in je za vse one, ki ne utesnejo domov na kosilo.

Pri Ritzu je takrat velik dirindaj. Pomešajo se ljudje vseh narodov in plemen, krožniki žvenkečejo in vilice. Vse nestrpnostno čaka.

Novo došli Nemci, ki jih je v Hollywoodu čedalje več, imajo svojo posebno mizo. Največ je videti Arnolda Korffa v fraku in z monoklom na desnem očesu. Nora Gregor sedi zraven njega in izpod dolgih trepalnic opazuje gnečo okrog sebe. Ne manjka seveda Egonu Jordana, novega ljubavnika, ki se je že čisto amerikaniziral. Ničesar več ne je razen ham-and-eggsa in govori z angleškim naglasom — nemški...

V njihovi družbi je tudi komponist Oskar Strauss. Nепrestano vzdihuje za dunajsko kuhinjo, a vendar je z velikim tekom.

Walter Hasenclever, Nemeč, pisatelj filmskih manuskriptov, pije svojo običajno čašo mleka in je sandwich. Hans Junkermann je tam edini brez skrbi, da bi izgubil svojo vitko linijo. Dovolj je že debel.

Pri sosednji mizi so se zbrali Francozi. Madame Feyder je elegantna kakor zmeraj. Pa tudi zgovorna. Komaj da dobi toliko časa, da poje biskvit ali dva. Njen mož, režiser Feyder, debatira. Sandwichi kar neopaženo izginjajo v njegova usta. Komaj da se dobro zave, že je krožnik prazen. Drugi ga seveda verno



Liane Haid

Igra v filmu „Pesmi je konec“

posnemajo, samo G. Mirande pije počasi in s preudarkom svojo obilglatno čašo mleka.

Nekje v kotu sede Italijani in zabavljajo na vse mogoče načine nad špageti, ker so prirejani na mehiški način. Ubožica natakara si ne ve pomagati — pred nekaj dnevi so Mehičani zabavljali čez špagete, ker so bili prirejani na italijanski način...

Na koncu dvorane so Rusi. Njihova mehka govorica se komaj čuje po dvorani. Oni se tudi ne brigajo za to, kaj se godi okrog njih. Sami aristokrati so tukaj. Princ Trubeckoj se pogo-

varja z generalom Lodinskim, nekdanjim častnikom carske garde. Lepa in elegantna dama med obema je nečakinja Trubeckega. In še drugi. In zraven kopica črncev. Oboji so zadovoljni. Daleč od domovine so se našli in postali prijatelji.

Tako je v Ritzu vsako opoldne. Družba je pisana, ali med njimi vlada velika demokracija. Kuhinja je internacionalna.

Pesmi je konec

(V glavnih vlogah Liane Haid, Willy Forst, Ernest Verbes in Mária Lubejeva).

Na neki zabavi v Carlton-baru, kjer zanje operetna diva Tilla Morland uspeh za uspehom, je prišlo do neljubega incidenta, ki ga je zakrivil z navidezno netaktnostjo mlad mož. Vsa jeza dive pade na njene tri oboževalce, barona, knjigarnarja in tovarnarjevega sina. Igralka jim prepove vsako vmešavanje v svoje privatno življenje in da v liste oglas, da išče tajnika. Na svoje začudenje zapazi med mnogimi, ki so se priglasili, tudi ime moža, ki je povzročil v baru incident. Pokliče ga in on ji pove vzroke svoje takratne netaktnosti. Igralka ga angažira za svojega tajnika. Obnese se, in trije bivši igralniki prijatelji morajo z žalostjo ugotoviti, da je Tilla čedalje bolj vanj zaljubljena. Pa vendar ne pride do veselega konca. Mladi mož je preveč ponosen, da bi navezal nase to razvajeno žensko, in Tilla se poroči s tovarnarjevim sinom.

FILMSKA VPRAŠANJA

Da bo naše prijateljice — teh je med reševalci največ — pa tudi naši prijatelji vedeli, kaj so rešili prav in kaj ne, prinašamo danes rešitve vseh filmskih vprašanj iz 44. 45. in 46. številke.

V 44. številki so tile odgovori pravilni: 1. Ramon Novarro, 2. „Lov za zlatom“ in „Cirkus“, 3. Režiser Maurits Stiller, 4. Nad ateljeji privežejo velike rdeče balone, 5. Pri MGmu.

Pri četrtem vprašanju ga je največ reševalcev polomilo. Neka iznajdljiva reševalka je prišla celo na radio...

V 45. številki smo dobili celo vrsto rešilcev, ki so rešili vseh 5 vprašanj. Odgovori so tile: 1. Greta Garbo in John Gilbert, 2. Nóri pevec, „Smej se in plakaj“ in „Pevec jazz“, 3. Olaf Fjord, 4. Willy Forst, 5. 22 let.

Pri tej številki smo opazili, da so reševalke oz. reševalci le prepovršno preleteli članke v naši rubriki. Drugače si ne moremo razlagati tega, da je cela vrsta reševalk povedala napačno starost Grete. Saj smo celo pripisali, da je bilo to že



Willy Forst

Igra v filmu „Pesmi je konec“

Elitni Kino Matica

Edini zvočni kino v Ljubljani

Telefon 2124

PESMI JE KONEC

Prekrasna opereta, v kateri nastopa prvič odlična slovenska subreta Marica Lubejeva. V ostalih vlogah priljubljeni Willy Forst in Liane Haid.

1934 + 1 = 2

Vesela, temperamentna in humorja polna opereta; v glavnih vlogah Lillian Harvey in Willy Fritsch.

„Ljubim, ljubiš, ljubi“

Muzikalna komedija polna novih popevk in čarobne muzike. Studentovsko življenje in ljubezen. V glavnih vlogah: Willy Forst, Hans Brausewetter in Betty Bird.

v eni prejšnjih številke „Romana“! Tudi filma „Pod jarmom strasti“ niso vse poznale. Nekatere so ga pripisovale Iti Rini in Gajdarovu! Pa tudi drugače. Ubogi Greti so obesili različne partnerje, s katerimi še nikdar ni igrala. Neka reševalka iz Ljubljane celo Rudolfa Valentina! Revež, še v grobu nima miru!

Zdaj pa še rešitve iz 46. številke. Odgovori se morajo glasiti takole: 1. V Petrogradu, 2. Brigita Helm in Franz Lederer, 3. Rudolf Valentino, 4. Ana May Wong, 5. „Ekspres št. 347“.

Tu ga je polomilo največ reševalcev pri drugem in petem vprašanju, dasi sta bili ti vprašanji zelo lahki in smo o zadnjem napisali cel članek v 42. številki.

Nagrade je žreb odločil takole:

1. nagrada (5. fotografij): Malči Dragar, Zagorje;

2. nagrada (3 fotografije): Rozi Brečko, Ljubljana;

3.—6. nagrada (po 1 fotografija): Josip Okorn, Ljubljana; Franc Kallič, Kočevje; Svetko Marn, Ljubljana; Franc Čater, Brežice.

Nagrade smo že odposlali in prosimo nagrajene, naj njih prejem potrdijo, ko pošljejo rešitve novih vprašanj.

Za danes 5 novih vprašanj, ki jih bomo nagradili z 12 fotografijami po istih pogojih kakor doslej. (Priložite kupon; brez njega vse v koš!)

1. Kako se imenuje eden prvih filmov Grete Garbo, ki je bil prirejen po zelo znanem Bettaurovem romanu?

2. Kdo je igral Mefista v „Faustu“?

3. Kdo je igral glavno moško vlogo v „Kriku mesa“?

4. V katerih dveh zvočnih filmih smo že videli Richarda Tauberja in kako se imenuje njegov naj-novejši film?

5. O katerem filmskem igralcu so pred leti pisali da se poroči z Greto Garbo?

Vse slike predstavljajo igralce družbe MGM.



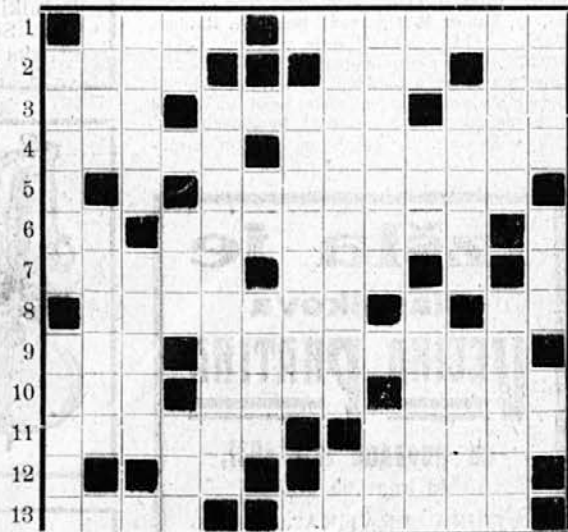
KRIZANKA

Vodoravno: 1. Pesnik; zbirka postav; 2. Konec molitve; del celote; zaimek; 3. Kos sukanca; mesto v Mali Aziji; rastlina; 4. Žensko ime; del sveta; 5. Izdajalec; 6. Veznik; domače zdravilo; 7. Etnografska enota; potočna žival; 8. Slikarski izraz; hrv. predlog; 9. rt; pripadnik židovskega pokreta; 10. Zaimek; reka v Srbiji; glasbilo; 11. Žensko ime; merska enota; 12. Pritrdilni odgovor; mesto na Primorskem; 13. rastlina; puščava.

Navpično: A. Barvilo; žuželka; B. Orientalni naslov; naklep; C. Moško ime; zločinec; D. Veznik; kos lesa; žensko ime; E. Pokrajina v Mali Aziji; F. Mera upora; vodna žival; G. Skupina topov; H. Izraz iz elektrotehnike; ka; I. Vročekrvnež; rastlina; K. Del

Vganke

A B C D E F G H I K L M N



kolesa; zdravniška okrajšava; žensko ime; L. Šola; obrtnik; M. Otok v Jadranskem morju; naravni pojav; N. Država v Aziji; prva žena; ploskovna mera.

POSETNIKA

Saša Zapesov

Črnlolica

IZPOPOLNILNICA

u...z, i...na, p...tan, r...ič, m...t, o...ra, v...aja, k...ja, o...ar, t...t, g...ec, p...tar, u...ch, š...a.

Namesto pik vstavi prave črke. Potem dobiš same samostalnike, nove črke pa ti dajo pregovor.

Kupon št. IIII

(Najstrašnejši trenutek)

Najboljši št. (3 glasovi)

drugi št. (1 glas)

Kupon št.

5

(filmska vprašanja)

MOZAIK

lče, vor, kos, igo, eot, tar, roc, ina, jmo.

Te skupine črk uredi tako, da dobiš pregovor.

REBUS

liže Mačka praska

ČRKOVNICA

VSSRAEKČJEKSOVVOAJČE

ZLOGOVNICA

Iz zlogov

a, an, an, ba, bla, bo, da, di, du, gaj, gnan, gra, i, i, i, iz, ja, ja, je, je, je, la, lo, lo, lo, lov, lu, ma, mi, most, na, na, no, o, o, pa, po, ra, ri, ris, sa, stvo, ša, ta, ti, to, tor, vaj, ven, vo, vr, zi, zi

sestavi tele besede:

1. gostija, 2. egipčanski bog, 3. mesto v Jugoslaviji, 4. mesto v Afriki, 5. pokrajina v Španiji, 6. shramba za denar, 7. pregnanstvo, 8. zločinec, 9. mesto v Istri, 10. gibanje množice, 11. država v severni Ameriki, 12. šport, 13. mesto v Avstriji, 14. komedija, 15. posnemovalec.

Prva in tretja navpična vrsta ti dasta znan pregovor.

Rešitve iz zadnje številke na 16. str.

Rešitev ugank v zadnji številki

Križanka: Vodoravno: 1. Pesa, aligator; 2. Al, ro. dama; 3. Dominikanec; 4. Abo, imovina; 5. Vo, kamen, Ob; 6. Il, Oto, Arago; 7. Sudeti, urar; 8. Omejd; 9. Kimavec; 10. Stok, Ivana; 11. Kol, je, grobar; 12. On, Timor, doza; 13. Kiltmandžaro. — Navpično: A. Padavica, skok; B. Obol, Toni; 6. Samo, sokol; D. Ali, umik, ti; E. Nikodem, Jim; F. Arimateja, Ema; G. Lokomotiva, on; H. Ave, Ide, grd; I. Nina, Cir; K. Aden, Rus, voda, L. Tacea, ar, Tabor; M. Om, ogal, Nazo; N. Ratibor, Mara. — Glavniki: Cvetje v jeseni, Cekin, Petika, jesen, veslo, epika, Edgar, Itaka. — Računska uganka: 12.111. — Skrit pregovor: Osel je vodo nosil pa je od žeje poginil. — Sarada: Pat-agonija. — Besednica: Ne pozabi na poteklo naročino.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931,
ki ima 265 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obhritan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštna določbe za zagoslavlje; lestvice za kolke, za pobtnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarna J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani.

Foto aparate in
potrebščine
dobite v največji izbiri pri
Drogeriji „Adrija“
Mr. Ph. S. Borčič
Ljubljana, Šelenburgova ulica 1
Telefon št. 34-01
Zahtevajte cenik!

Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred Škofijo št. 19

En gros — en detail.

Dežniki vseh vrst. Vrtni senčniki. Sejmski dežniki. Ve ikanska izbira. Skrajne cene.



Najboljše tamburice

Farkaševga in sremakeg sistema izdeluje in razpisuje z jamstvom stara tovarna tamburice

STJEPAN M. GILG
SISAK, 251, Hrvatska.

Cenik tamburic pošljem na zahtvo za onj. Odlikovan z dvema zl. tima kolajnama.

Zobni atelje

Bevc Joško

Ljubljana, Gosposvetska 4/I.

Telefon št. 32-96 Loco in interurb.

Sprejema: $\frac{1}{2}$ 9. — $\frac{1}{2}$ 13.

14. — $\frac{1}{2}$ 18.

(Po želji v torek in petek do $\frac{1}{2}$ 20.)



KLIFARNE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
brez vsake
najboljše
KLIFARNA 17-DEU
LJUBLJANA DALMATINOVATI.

Krasna, primerna, mala in
(velika)

darila

za Miklavža in Božič dobite
v bogati izbiri pri

Iv. Bonač, Ljubljana

Oglejte si razstavo!



Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se prizlašajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal znak nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev peclni prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd. tako močno razširjeni.

Leino se proda mnogo milijonov zavolčkov, ki pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjstvom postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipenja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se čisto ponujajo manj vredni posuetti.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor je najbolj začimba

za mlečne in spočnate jedi,
pudinge in mešanice smotano,
kakao in čaj,
šartilje, torte in pecivo,
lajčni konjak.

Zavolček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.
Ako se pomeša $\frac{1}{2}$ zavolčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg hnega sladkorja in se dasta 1 do 2 jajčni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pravo enostavnih, boljnih, finih in cajfinelših močnatih jedi, šartiljev, peciva, torti. t. d.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti posvodi in vedno pohvalo kušpodini — tudi onih, ki stavilo večje zahteve — in ker le, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri četnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoni pri Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.